

Raadsvoorstel

Onderwerp: Budgetvrijgave NPG-gelden voor 'Plus op vier centrumplannen'
Datum: 10 juli 2019
Agendapunt: 8
Behandeling: Opiniërend en besluitvormend
Portefeuillehouder(s): Burgemeester Bolding, Wethouder Dijkhuis, Wethouder Rutgers, Wethouder Blok, Wethouder De Visser
Steller: Annita Imminga, a.imminga@hethogeland.nl
Zaaknummer: Z.HHL.007052

1. Samenvatting

Uit het Nationaal Programma Groningen is 11,61 miljoen euro beschikbaar gekomen om een "plus" te zetten op de realisatie van de vier centrumplannen in Bedum, Winsum, Uithuizen en Uithuizermeeden. Deze extra middelen zullen worden besteed aan projectonderdelen in deze centra, waarvoor in de tot dusver gemaakte plannen geen financiële ruimte aanwezig was. Waar nodig en mogelijk zullen met de middelen extra (verpauperde) panden in de centra worden aangekocht en gesaneerd, eventueel in samenhang met de realisatie van nieuwe infrastructuur (nieuwe zichtlijnen) en/of nieuwe functies (zorg/cultuur) en zal worden geïnvesteerd in verdere verhoging van de ruimtelijke kwaliteit van het openbaar gebied. Dit alles met het doel om de aantrekkelijkheid van de centra te vergroten en een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid. Nog meer dan tot nu toe al gepland, zullen:

- leegstaande winkels in de centra een nieuwe invulling krijgen door subsidiering van verplaatsingen van winkels van buiten de centra naar in de centra en/of van omvorming naar levensloopbestendige woningen of andere bestemming ;
- het exterieur en (eventueel) het interieur van winkels in de centra met subsidie worden opgeknapt;
- de kwaliteit van het openbaar gebied worden vergroot
- de betreffende bestaande subsidieregelingen (van de oorspronkelijke gemeenten) zoveel als mogelijk worden geuniformeerd en van toepassing worden verklaard op de centra van Bedum, Winsum, Uithuizen en Uithuizermeeden.

Geheimhouding

Gelet op de economische en financiële belangen van de gemeente bij de centrumprojecten heeft het college in eerste aanleg besloten omtrent de inhoud van bij dit voorstel behorende bijlagen geheimhouding op te leggen op grond van artikel 25, lid 2, Gemeentewet in samenhang met artikel 10, lid 2, aanhef en onder b en g, Wet openbaarheid van bestuur. Uw raad heeft in de vergadering van 3 juli jl. deze geheimhouding bekrachtigd, maar tevens besloten de geheimhouding op te heffen vanaf het moment waarop ons college bij nader inzien heeft bepaald welke onderdelen niet vallen onder de in de wet openbaarheid van bestuur genoemde gronden. De bijlagen bevatten documenten waarop is aangegeven welke daarvan onder de bekrachtigde geheimhouding blijven vallen en documenten met informatie die door ons college is aangeduid als niet langer vallend onder de geheimhouding.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

De raad van de gemeente Het Hogeland wordt voorgesteld te besluiten:

1. het beschikbare subsidiebedrag wordt conform de oorspronkelijk bij NPG ingediende begroting verdeeld over en door de raad voor aanvullende besteding vrijgegeven aan de vier centrumprojecten in Bedum (2.856.000 euro), Winsum (3.552.000 euro), Uithuizen (2.632.000 euro) en Uithuizermeeden (2.570.000 euro). De begroting wordt daartoe aangepast;
2. Indien door onvoorziene omstandigheden de middelen niet besteed kunnen worden aan de beoogde doelen, zal een alternatieve inzet van de niet bestede middelen in principe voor een ander doel binnen hetzelfde centrumplan worden nagestreefd. Indien dat niet mogelijk/gewenst is, zal besteding in een van de andere centrumplannen plaatsvinden. De raad verschaft het college de bevoegdheid tot deze eventueel benodigde herbestemming van financiële middelen en wordt hierover door het college op reguliere wijze geïnformeerd. Het college draagt daarna vervolgens zorg voor de noodzakelijke verantwoording hierover aan het bestuur van NPG.
3. De in de oorspronkelijke gemeenten van toepassing zijnde bestaande subsidieregelingen met betrekking tot het opknappen en/of de transformatie van (leegstaande) winkelpanden worden zoveel als mogelijk voor toepassing binnen de centra Bedum, Winsum, Uithuizen en Uithuizermeeden binnen de gemeente Het Hogeland geüniformeerd. De bevoegdheid tot vaststelling en uitvoering van deze aldus vernieuwde subsidieregeling berust bij het college.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

In februari 2019 is gevraagd om voor de 1^e tranche van subsidie aanvragen uit het Nationaal Programma Groningen met spoed naar voren te komen met voorstellen voor projecten, waarvan de (start van) besteding van middelen nog in dit jaar verzekerd is. Aan deze aanvragen is een co-financieringseis verbonden en de project(onderdeel)en mogen voor de datum van de subsidietoekenning nog niet in uitvoering gekomen zijn. Vanwege de cofinanciering zijn daarom (programma's van) projecten voorgesteld, waarvan de betreffende onderdelen nog niet gestart zijn, maar waarvoor de financiering al wel rond is. Voor de vier centrumplannen belooft het totaal van de nog geplande, niet gestarte onderdelen een bedrag van 47.790.000 euro. Het reeds gedekte gemeentelijke aandeel hierin betreft een bedrag van 11.490.000 euro, de rest komt voor rekening van derden. Op deze nog niet gestarte projecten zijn daarbij passende aanvullingen en/of uitbreidingen geformuleerd voor een totaal bedrag van 11.610.000 euro. Voor dit laatste bedrag is de NPG-bijdrage gevraagd.

3.2 Bevoegdheid raad

Wijziging centrumplannen en begroting

Het is de bevoegdheid van de Raad van gemeente het Hogeland om:

1. Een inhoudelijk besluit te nemen over de voorgestelde "plussen" op ieder van de vier bestaande centrumplannen. Deze zijn verwoord in de vier appendices op de bestaande centrumplannen, die als bijlage 3, 4, 5 en 6 bij dit voorstel zijn gevoegd;
2. door middel van een wijziging van de begroting 2019 ten behoeve van besteding over te gaan tot vrijgave van bovengenoemd bedrag van € 11,61 miljoen.

3.3 Wettelijk of beleidskader

Het beleidskader wordt gevormd door:

1. de vier oorspronkelijke centrumplannen, waarover de toenmalige gemeenteraden van de toenmalige gemeenten Bedum, Winsum en Eemsmond hebben besloten;
2. de vier voorliggende appendices op bovengenoemde oorspronkelijke plannen, waarin uiteen gezet wordt welke inhoudelijke “plussen” op die oorspronkelijke centrumplannen worden voorgesteld te zetten.

3.4 Historische context

In de afgelopen jaren zijn bij de oorspronkelijke vier gemeenten centrumplannen vastgesteld en in voorbereiding en (deels) in uitvoering genomen. In veel van deze plannen is het centrale aandachtspunt het verbeteren van de levendigheid, aantrekkelijkheid en (beeld)kwaliteit van het (winkel)centrum. Bij de voormalige gemeente De Marne is een dergelijk plan voor Leens voltooid, bij de voormalige gemeenten Bedum, Winsum en Eemsmond nog (deels) in voorbereiding en deels al in uitvoering of zelfs deels afgerond voor de centrum(winkel)plaatsen Bedum, Winsum en Uithuizen en voor het dorp Uithuizermeeden. In deze laatstgenoemde plaats staat niet (meer) de winkelfunctie voorop en wordt ingezet op het omvormen van (langdurig) leegstaande winkelpanden in het centrum (400 meter rondom het Van Veenplein) naar levensloopbestendige woningen en/of appartementengebouwen, waar mogelijk gecombineerd met nieuwe zorgfuncties.

4. Beoogd resultaat (of effect)

Voor alle vier centrumplannen betreft de “plus” met name aanvullende ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden die ontstaan wanneer in elk van de centra een of enkele sloopwaardige pand(en) kunnen worden verworven. Daardoor kan bijvoorbeeld nieuwe verbindende infrastructuur worden aangelegd, waardoor de bereikbaarheid en kwaliteit van het betreffende centrum nog een extra impuls krijgt. Daarnaast golden in de voormalige gemeenten Winsum en Eemsmond subsidieregelingen om leegstaande winkels aan te pakken of de bestaande winkelvoorraad op te knappen. Beiden dragen bij aan verbetering van de openbare beeldkwaliteit en verhogen de aantrekkelijkheid van de verblijfsomgeving. Door de beide betreffende subsidieregelingen op elkaar af te stemmen en van toepassing te verklaren op de centra van Bedum, Winsum, Uithuizen en Uithuizermeeden en het nog beschikbare budget te verhogen, kunnen alle vier centra hiervan profiteren.

De reeds van toepassing zijnde subsidieregelingen in Winsum en in Uithuizermeeden zijn tot dusver een groot succes gebleken. Het tot dusver in Winsum beschikbare bedrag van 1 miljoen euro voor het opknappen van (gevels van) winkels, voor winkelverplaatsingen en voor winkelomvormingen naar levensloopbestendige woningen is overtekend. Van 23 aanvragen konden tot dusver 16 worden gehonoreerd. Ook in Uithuizermeeden is een duidelijk grotere animo voor beroep op subsidie om aan de Hoofdstraat leegstaande winkels naar levensloopbestendige woningen om te vormen dan het totaal beschikbare budget van 600.000 euro op dit moment toelaat. Behalve voor de direct betrokken eigenaren/gebruikers van de panden is er ook sprake van een grote externe werking, omdat de gehele leefomgeving een kwaliteitsimpuls krijgt en daardoor ook anderen mee profiteren. In de winkel(koop)centra zal daardoor ook sprake zijn van een waarneembaar/meetbaar economisch effect (meer omzet/winst/werk).

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

Onderdeel van besluitvorming door Raad van gemeente Het Hogeland

5.2 Risico's

De bestedingen van de door NPG beschikbaar gestelde middelen voor de "plussen" op de bestaande centrumplannen moeten voldoen aan in de provinciale subsidiebeschikking gestelde eisen. Een deel van de beoogde besteding hangt samen met de aankoop van sloopwaardige panden in de centra. Op voorhand staat niet vast dat deze panden ook daadwerkelijk verworven kunnen worden. Doorgang van realisatie van de een deel van de "plussen" hangt hier dus mede van af. Over dit risico en de ontwikkeling daarin (in de tijd) zal de raad en daarna het bestuur van het NPG tijdig informatie ontvangen.

Een deel van de ter beschikking komende middelen uit NPG zal worden aangewend om subsidies te verstrekken aan eigenaren van winkels met het doel deze op te knappen en/of te transformeren richting levensloopbestendige woningen of andere bestemmingen (cultuur). De op te stellen subsidieregeling zal het risico op misbruik of ondoelmatig gebruik van de middelen afdekken middels verantwoordingvereisten en/of terugvorderingsmogelijkheden.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Via begrotingswijziging wordt de raad gevraagd een krediet beschikbaar te stellen van € 11,61 miljoen voor het uitvoeren van de extra projectonderdelen (de "Plus") binnen vier centrumprojecten: Bedum (2.856.000), Winsum (3.552.000), Uithuizen (2.632.000) en Uithuizermeeden (2.570.000). Dekking vindt plaats via de te ontvangen middelen van het NPG.

7. Inbreng belanghebbenden

Onderdeel van besluitvorming door Raad van gemeente Het Hogeland

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

Onderdeel van besluitvorming door Raad van gemeente Het Hogeland

8.2 Tijdspad

Onderdeel van besluitvorming door Raad van gemeente Het Hogeland

8.3 Communicatie

Onderdeel van besluitvorming door Raad van gemeente Het Hogeland

8.4 Evaluatie

Onderdeel van besluitvorming door Raad van gemeente Het Hogeland

Bijlagen:

1. OPENBAAR NPG-subsidie aanvraag 'Plus op vier centrumprojecten' met bijlagen:
 - a. GEHEIM Begroting NPG-aanvraag Plus op Centrumplannen Het Hogeland versie d.d. 03-05-2019
 - b. GEHEIM Begroting en kasritme peer centrumprogramma versie d.d. 03-05-2019
 - c. OPENBAAR Plannings versie d.d. 03-05-2019
 - d. OPENBAAR Toepasselijke criteria per centrumplan (kruisjestabel plan en plus) versie d.d. 03-05-2019
2. Bijlage bij besluit NPG bestuur 15 mei + verwijzing naar website NPG <https://nationaalprogramm groningen.nl/nationaal-programma-groningen-draagt-bij-aan-38-plannen/>
3. OPENBAAR DEEL Addendum bij centrumontwikkeling Bedum betreffende doelen voor besteding NPG
4. GEHEIM DEEL Addendum bij centrumontwikkeling Bedum betreffende doelen voor besteding NPG
5. OPENBAAR DEEL Addendum bij centrumontwikkeling Winsum betreffende doelen voor besteding NPG
6. GEHEIM DEEL Addendum bij centrumontwikkeling Winsum betreffende doelen voor besteding NPG
7. OPENBAAR DEEL Addendum bij centrumontwikkeling Uithuizen betreffende doelen voor besteding NPG
8. GEHEIM DEEL Addendum bij centrumontwikkeling Uithuizen betreffende doelen voor besteding NPG
9. OPENBAAR DEEL Addendum bij centrumontwikkeling Uithuizermeeden betreffende doelen voor besteding NPG
10. GEHEIM DEEL Addendum bij centrumontwikkeling Uithuizermeeden betreffende doelen voor besteding NPG

Achterliggende documenten:

Geen

Winsum, 4 juli 2019

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding